
SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

SLOVENIAN WORLD CONGRESS

---

13. DRAGA MLADIH

Jesenski del - Opčine pri Trstu, 6. – 7. september 2003

Pod geslom »Človeka lahko iztrgaš iz domovine, domovine ne moreš iztrgati iz človeka«, so se med 5. in 7. septembrom razvijali 38. študijski dnevi Draga v Opčinah pri Trstu. V okviru teh, pa se je v soboto 6. in nedeljo 7. septembra dopolnila letošnja, že 13. Draga mladih, ki je imela svoj prvi del v mesecu juliju v Piranu.

Sobota, 6. september 2003

Ob 10:45 se je pričela okrogla miza z naslovom »Znanje – povezovalna moč Slovencev«

Moderatorica mag. Simona Drenik je pričela srečanje in poudarila pomembnost apliciranja znanja v delovnih procesih po končanem študiju, obenem pa da je znanje potrebno za ustvarjalnost in da ohranjanje narodne identitete v procesu globalizacije omogoča nastop v vedno bolj konkurenčnem gospodarstvu.

Sledili so prispevki sodelujočih na tej okrogli mizi:

Dr. Darja Piciga, strokovnjakinja s področja šolstva in znanosti

Cilj EU je, da bi bila konkurenčna tudi ostalemu delu sveta, in to, na temelju znanosti in tehnologije. Slovenija pa ima podobne cilje: razviti na znanju temelječo družbo. Dejstvo pa je, da Slovenija zaostaja v prenosu znanja iz raziskovalnih institutov ter laboratorijev v gospodarstvo. To je razvidno iz kazalcev, če jih primerjamo z ostalimi članicami EU. Je pa Slovenija tehnološko in gospodarsko naprednejša nad drugimi pristopnicami EU. Razvoj in uspeh Finske je lahko dober primer tudi za Slovenijo, kot zgled za naše življenje v EU.

Dr. Peter Vencelj, nekdanji minister za šolstvo, univerzitetni profesor, nekdanji predsednik Slovenskih katoliških izobražencev in nekdanji sekretar za Slovence po svetu, je opozoril na pomanjkljivost slovenskega šolskega sistema je, da je njegov bistveni cilj znanje, zanemari pa formativni del človeka za uporabo tega znanja. V tem področju se v Sloveniji že dolgo kažejo slabosti. Znanje mora biti nova vrednost v družbi, saj lahko le sposobni ljudje odločanje in pripomorejo k večji demokraciji. Po drugi strani pa je poudaril važnost izobraževanje ljudi skozi celo življenjsko obdobje. Posebno zdaj, ko se družba stara in je življenjska doba večja, je potrebno poskrbeti za bolj kvalitetno življenje. Za tako družbo smo pa odgovorni vsi, bodisi preko dela v civilni družbi ali v političnem življenju.

Naslednji predavatelj **Martin Turk** je tržaški študent akademije za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani, asistent režije pri filmu Nikogaršnja zemlja, zmagovalec nagrade za najboljši študentski igrani film na festivalu GO EAST v Wiesbadnu, zmagovalec študentske Prešernove nagrade za leto 2002.

Predavatelj je pohvalil kvaliteto študija na AGRFT v Ljubljani, kjer nadaljuje svoj študij, ki nudi dobre pogoje za študijsko delo. Izpostavil je prednost te akademije (AGRFT) na praktičnem področju, da je na

evropskem nivoju. Pojavi pa se hud preskok potem, ko se človek seznanj z dejstvom, da ni sredstev za snemanje filmov. In tako se izgubi možnost za izpopolnjevanje in s tem možnosti napredka.

Sledila so vprašanja in komentarji udeležencev.

Ob 14:45 se je pričela razprava z naslovom **»Brez sodelovanja ni demokracije«**.

Ob tej razpravi so sodelovali skoraj vsi predstavniki podmladkov in mladinskih organizacij, ki delujejo na enotnem slovenskem kulturnem prostoru. Po dolgi debati in izpostavljanju različnih mnenj, so udeleženci prišli do skupnega zaključka in ta je, da je povezovanje manjših regionalnih organizacij bistvene važnosti. Te naj bi se prizadevale za iskanje skupnih točk, ne različnosti. Razlike, ki obstojajo, pa naj nas bogatijo.

V večernih urah so se pa udeleženci Drage mladih zbrali v dvorani Finžgarjevega doma in prisostvovali kulturnemu programu v izvedbi tržaške mladine.

Nedelja, 7. september 2003

Draga mladih se je v nedeljo pridružila programu okvirnih študijskih dnevov Draga 2003 . Najprej je bila sveta maša, ki jo je daroval kardinal in nadškof v Torontu, Alojzij Ambrožič. Sledila je okrogla miza **»Mladi in krščanstvo v postmoderni dobi«**, ki jo je vodil **p. Mirko Pelicon, S.J.** V popoldanskih urah so se pa 38. študijski dnevi Draga 2003 zaključili z mislimi **kardinala Ambrožiča o socialnem poslanstvu kristjana**.

---

14. DRAGA MLADIH

Poletni del - Opčine pri Trstu, 8. – 11. julij 2004

Svetovni slovenski kongres je tudi letos sodeloval kot soorganizator pri pripravi Drage mladih. Pod geslom **»Brez meja«**, je poletni del tokrat že 14. Drage mladih potekal na Opčinah pri Trstu od 8. do 11. julija. Prireditvev je bila namenjena druženju, spoznavanju in povezovanju mladih rojakov iz sveta in domovine.

V letu širjenja Evropske zveze, je bila tematika Drage skoraj neizogibna. A temo **»brez meja«** so obravnavali ne le iz vidika geografije, ampak predvsem glede **preseganja naših lastnih meja**, predvsem tistih, ki se izražajo v **obliki predsodkov in pomanjkanja narodne samozavesti**.

Četrtek, 8. julija

Tako, v poletnem duhu, so se mladi zbrali na Opčinah pri Trstu v četrtek, 8. julija, v dopoldanskih urah. Ta dan je bil namenjen spoznavanju in druženju udeležencev Drage mladih. Udeležba prvega dne je bila dokaj pestra, saj se je Dragi pridružila skupina mladih iz Argentine, RAST XXXIII, abiturienti Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka iz Buenos Airesa. Skupaj so se odpeljali v Trst, kjer so si ogledali glavne znamenitosti mesta v luči njegove zgodovine v zvezi s Slovenci. Ogled je vodil Tomaž Susič.

Nato so se udeleženci odpeljali v Sesljan z ladjo. Tam je bil prosti čas za kopanje. Nato je avtobus odpeljal nazaj na Opčine, kjer je bila večerja in družabni program. Med programom se je predstavila tudi RAST XXXIII iz Argentine s kratkim programom ter se zahvalili organizatorjem za povabilo in lepo preživet dan. Društvo MOSP, gostitelj letošnje Drage mladih, je tudi predstavil svoje delovanje. Sledile

so družabne igre pod vodstvom Francija Biancuzzija in Tomaža Susiča. Vsi udeleženci so uživali v sproščenem razpoloženju in se med seboj malo bolj spoznali v prijetnem vzdušju.

Petek, 9.julija

V petek, 9.julija, se je pa pričel formalni del Drage mladih 2004. Po zajtrku se je prišla na vrsto prva okrogla miza z izrednimi gosti: pisatelj Boris Pahor, geograf prof. Milan Orožen Adamič ter novinar in zgodovinar Jože Možina.

Najprej se je prof. dr. Milan Orožen Adamič osredotočil na temo geografskih meja. Te se delijo v dve vrsti: naravno geografske meje ter družbeno geografske meje (s katerimi se spopadamo vsak dan). Idealni položaj je, ko je naravna meja hkrati politična meja (npr: Japonska). Slovenija, kot ena najmlajših držav v Evropi, leži na pritoku naravnih geografskih robov. To ji je omogočilo, da ima sedaj svojo državo, saj zaradi take lege oblast ni bila nikoli tako definirana.

V nadaljevanju je Boris Pahor spregovoril o mejah v obliki predsodkov, v prvi vrsti glede sožitja med Italijani in Slovenci na tržaških tleh. Italijani so do srede XIX. stoletja sprejemali Slovence brez konkretnega razmerja. Takrat je slovenska identiteta pričela rasti in so Italijani do tega dejstva pričeli čutiti odpor. Nastopil je predsodek do Slovencev kot ignorantski, drugorazredni narod, ki dandanes ponehava, vendar ne povsem. Po drugi strani pa je tudi poudaril dejstvo meja, saj so Italijani zahtevali Trst, vendar so dobili veliko teritorija, kjer niso živeli Italijani. Fašisti so torej pričeli z etično čistko. V Ljubljani so bili do te razdelitve brezbržni in se je ta odnos nadaljeval tudi po 2.svetovni vojni. Nazadnje je še spregovoril o kulturnem prostoru in dodal, da je zamejstvo kulturno odrezano od osrednje Slovenije, saj javno mnenje v Sloveniji malo ve, ali nič, o Slovencih na drugi strani meje.

Zadnji gost mize, novinar Jože Možina, pa je govoril o slovenski razdvojenosti. Poudaril je, da je za podiranje meja potrebno dobro vedet, kako so te nastale. Skozi zgodovino so se razpletli različni politični spori, nekateri zelo ostri in surovi. Obdobje med in po 2.svetovni vojni, je bil vir sporov, katerih posledice so še danes prisotne v ljudeh. Podatki kažejo, da so slovenski revolucionarji KP pobili več Slovencev kot pa sovražniki. Žrtve, ki so jih povzročili domobranci so zabeležene, ne pa te, ki so jih povzročili partizani, ki revolucije ne priznajo. Slovenija je zgubila 6% svojega prebivalstva med in po vojni (primerjava: Belgija 1,3%, Francija manj kot 1%, Italija, 0,8%). Po vojni je bilo ubitih med 18 in 20 tisoč ljudi brez sojenja. Vse to je povzročilo sovraštvo in razdvojenost, ki jo je povojni režim le še poglobil in podaljšal. Civilne žrtve so popolnoma ignorirane v zakonodaji. Slovenija mora dozoreti, mora priznati preteklost, da se bo lahko osvobodila. Rešitev za slovensko razdvojenost je drug drugemu priznati bolečino in mrtvim priznati dostojanstvo.

Po prispevkih gostov okrogle mize je sledila razprava z vprašanji udeležencev.

Po kosilu so sledile delavnice. Udeleženci so se razdelili v pet skupin. Dve skupini sta preizkusili športne spretnosti v surfu in jadraniu. Ti dve delavnici sta se odvijali v Sesljanu, pod vodstvom in organizacijo športnega društva Čupa. David Čok je poskrbel, da se je to evidentiralo v video delavnici. Ostali dve skupini pa sta ostali v Opčinah. Anketiranje se je razvijal v raziskovalno-sociološki delavnici pod vodstvom Zaire Vidali, ter navdušenci nad debato so lahko nadaljevali pogovor v delavnici, ki jo je vodil Jože Možina. Po končanih delavnicah so vsi udeleženci imeli še malo prostega časa za kopanje v Sesljanu, nato je pa sledila večerja. V večernih urah je pa v Prosvetnem domu na Opčinah preskrbel za dobro vzdušje in zabavo Zamejski kvintet.

15. DRAGA MLADIH

Celje, od 7. do 10. julija 2005

Opčine pri Trstu, 3. september 2005

Svetovni slovenski kongres je tudi letos kot soorganizator sodeloval pri pripravi Drage mladih. Poletni del je potekal od 7. do 10. julija v Domu sv. Jožefa v Celju. Jesenski del pa 3. septembra na Opčinah pri Trstu. Prireditev je namenjena druženju, spoznavanju in povezovanju mladih rojakov iz sveta in domovine.

Osrednja tematika Drage mladih je bila letos solidarnost. S predavatelji in gosti okroglih miz iz akademskega, kulturnega, novinarskega in političnega okolja smo razmišljali o duhovnih, antropoloških, socioloških in ekonomskih temeljih solidarnosti. Delavnice so bile dobra priložnost za prijetno druženje, ustvarjanje ter spoznavanje kulturnih in naravnih znamenitosti Celja in širše okolice.

POLETNI DEL - DOM SV. JOŽEF, CELJE

Četrtek, 7. julija

Letošnja Draga mladih, že 15. po vrsti, se je pričela v četrtek, 7. julija, ko so se mladi zbrali v Celju, v Domu sv. Jožefa. Letos se je srečanja udeležilo preko 60 mladih iz Italije, Avstrije, BIH in Slovenije. Prvič v zgodovini Drage mladih so se srečanja udeležili Slovenci s Koroške. V zgodnjih popoldanskih urah so mediji na novinarski konferenci lahko izvedeli več o že tradicionalnem srečanju Drage mladih. Tiskovno konferenco je vodil Jure Levart (Dom dv. Jožef), sodelovala pa sta tudi Sonja Avguštin (Svetovni slovenski kongres) in Bojan Mevlja (Središče Rotunda).

Po končani novinarski konferenci so se udeleženci zbrali v konferenčni dvorani Doma sv. Jožefa, kjer je potekalo slovesno odprtje Drage mladih 2005. Jure Levart, je pozdravil navzoče in spregovoril nekaj uvodnih besed o sami temi letošnje Drage mladih - solidarnosti. Nato sta navzoče pozdravila tudi gospod Bojan Šrot, župan občine Celje in gospod Jože Planinšek, direktor doma. Sledil je slavnostni govor predsednika DZ RS, g. Franceta Cukjatića, ki je podal svoj pogled o definiciji solidarnosti in poudaril kako pomembna bi morala biti v politiki, saj ta obstaja, da dela dobro človeku. Evropska ustava daje z osrednjim poglavjem, ki vsebuje enajst členov, veliko vlogo solidarnosti, saj brez nje ni možnosti za obstoj EZ. Uvodno prireditev je z zahtevnimi skladbami na harmoniko glasbeno povezoval Marko Brnik.

Udeleženci so se po zaključku uvodne slovesnosti z avtobusom odpeljali do starega Celjskega gradu, kjer so si lahko ogledali njegove glavne značilnosti, obenem pa prisluhnili kratkemu opisu zgodovine, ki je zaznamovala te mogočne zidove. Pot jih je pa potem peljala na ekskurzijo po Šmarsko-Virštanjski vinski cesti. Pri Planinškovi zidanici so imeli priložnost pokusiti različne vrste vin, s strokovno razlago Tadeje Vodovnik Plevnik. Sledila je večerja in družabno srečanje.

Petek, 8. julija

V petek zjutraj je bila na programu prva okrogla miza pod naslovom: Filozofski, antropološki in sociološki temelji solidarnosti. V njej so sodelovali dr. Igor Bahovec, prof. dr. Janez Juhant in dr. Anton Stres. Dr. Bahovec, sociolog in profesor na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, je spregovoril o solidarnosti z družabnega pogleda. Omenil je tri vidike, v katerih se izraža solidarnost: osebni, sistemski in kulturni, ter koncepte, ki se z njo povezujejo: integracija, družbeni odnosi ter ožje okolje. Razmišljanje je osredotočil na dejavnike, zaradi katerih v družbi solidarnosti je ali pa je ni in obstaja dokler pogoji odgovarjajo sistemu. Prof. dr. Juhant, filozof in profesor na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani, je podal svoje misli o solidarnosti z etično-filozofskega vidika. Zakaj naj bi bil človek solidaren s krščanskega pogleda, pojmovanje človekovih pravic, vloga globalizacije ter sodoben način življenja so bile glavne smernice njegovega razmišljanja. Nato je dr. Stres, s Teološke fakultete, spregovoril o solidarnosti še z antropološkega vidika. Solidarnost je v krizi, zato je ta tema predmet pogostih debat. Obravnaval je solidarnost na dveh ravneh: kot dejstvo medsebojne odvisnosti in

povezanosti ter kot etične dolžnost. Govoril je o širšem in ožjem pomenu solidarnosti in kako človeška narava kliče k solidarnosti, zaradi naše narave, saj smo ljudje družabna bitja, ki za svoj obstoj nujno potrebujemo drug drugega.

V popoldanskih urah so udeleženci imeli možnost sodelovati v različnih delavnicah: Jože Hebar je vodil fotografsko delavnico, Jožica Ferleš pa kulinarično. V debatni so se udeleženci lahko pogovorili z mag. Brankom Cestnikom, zelo obiskani delavnici pa sta bili pozitivna samopodoba, pod vodstvom psihologinje Alenke Tacol in javno nastopanje, ki jo je vodila Tanja Ozvatič. Po zaključenih delavnicah je sledil izlet v jamo Pekel. Z domačimi vodiči so udeleženci, razdeljeni v dve skupini, obiskali prelepo naravno znamenitost naše države. V večernih urah je bil na sporedu film z naslovom »Katastrofa ob jezeru Kivu«. Sledil je pogovor in refleksija o filmu s poudarkom na pomenu solidarnosti in občutkov povezanih z doživljanjem in empatijo prikazanih dogodkov. Pogovor sta vodila Jože Možina, novinar in avtor filma, ter Stane Kerin, župnik in karitativni delavec.

Sobota, 9. julija

Tretji dan srečanja je bila na vrsti še druga okrogla miza: Solidarnost v kontekstu sodobne družbe, na kateri so sodelovali sociolog prof. dr. Andrej Frištavec, novinar Bojan Wakounig in teolog mag. Branko Cestnik.

Prof. dr. Frištavec je prikazal solidarnost kot sinonim za socialnost – srečanje dveh oseb, družba. V sodobni družbi smo priča solidarnostni krizi, čemur je v dobršni meri kriv razvoj tehnologije, ki je privedel k alinaciji med ljudmi - občutku, da človek lahko obstaja nepovezano in neodvisno od drugih ljudi. Druge pa človek »kliče« v življenje le tedaj, ko jih potrebuje. Z vidika medijskega obveščanja je spregovoril Bojan Wakounig, ki je primerjal različne dogodke, ki so bolj ali manj zanimivi za medije. Pri tem dogodkov ni vrednotil s stališča pomembnosti za človeštvo v smislu solidarnosti. Mediji so nepogrešljivi pri uspešni solidarnostni akciji, vendar pa potrebujejo rafiniran čut za manj odmevne dogodke in smisel za pravičnost.

Mag. Cestnik je spregovoril o tem, kako mladi doživljajo solidarnost in kako se ta kaže na različne načine v raznovrstnih skupnostih (skavti, navijaške skupine, itd). Če človek hoče živeti, se mora povezati z drugimi, pomanjkanje solidarnosti pa zmanjša veselje do življenja.

Popoldan so lahko udeleženci izbirali med naslednjimi delavnicami: obvladujmo stres, pod vodstvom psihologa mag. Draga Tacola, javno nastopanje pod vodstvom Tanje Ozvatič, debatna s teologom dr. Ivanom Štuhecem in likovna s slikarjem Jankom Oračem. Sledil je ogled Žičke kartuzije, nekdanjega kartuzijskega samostana, kjer je moč občutiti sledove bogate zgodovine, ki se je razvijala na slovenskih tleh. Udeležence je sprejel župan Slovenskih Konjic, domača vodička pa je udeležence navdušila z izjemno bogatim poznavanjem kraja.

Za dodatno popestritev večera je poskrbel igralec Gregor Čušin, ki je s svojo monokomedijo Hagada navdušil in zabaval zbrane mlade. Zabava se je nadaljevala s koncertom skupine Caminoigra in plesom.

Nedelja, 10. julija

Zadnji dan je bila na vrsti refleksija. Letošnja Draga mladih si je zaslužila veliko pohval, tako z vsebinskega in družabnega kot tudi organizacijskega vidika. Brezhibna organizacija je pripomogla k izjemno dobremu počutju udeležencev, ki se bodo z veseljem ponovno udeležili takega srečanja in navdušili še druge vrstnike, da bodo tudi oni deležni bogate izkušnje z Drage mladih. Po refleksiji je sledila sveta maša s katero se je zaključila Draga mladih. Udeleženci so se počasi odpravili nazaj na različne konce Slovenije z željo, da se ponovno srečajo na jesenskem delu, na Opčinah pri Trstu.

JESENSKI DEL – FINŽGARJEV DOM, OPČINE PRI TRSTU

V ponedeljek, 29. avgusta, se je v parku Finžgarjevega doma na Opčinah začel jesenski del Drage mladih, ki pa je bil zaradi okrogle, 15. obletnice Drage mladih, zamišljen malo drugače kot običajno. Namesto tradicionalnih dveh dni, so delavnice potekale praktično preko celega tedna in se zaključile v soboto, 3. septembra zvečer. Festival Drage mladih se je pričel z odbojgarskim turnirjem, ki je bil zamišljen kot solidarnostna akcija. Simbolična udeležnina za turnir je bila namenjena za projekt »Živa voda« - za izkopavanje vodnjakov in črpanje pitne vode v Afriki. Udeleženci so lahko v tednu med 29. avgustom in 3. septembrom izbirali med sedmimi različnimi delavnicami: gledališko delavnico pod vodstvom režiserke Lučke Peterlin, likovno delavnico pod vodstvom Štefana Pahorja, časnikarsko delavnico pod vodstvom Andreja Černica in Ambroža Peterlina, plesno-gibalno delavnico pod vodstvom Raffaella Petronie, glasbeno-pevsko delavnico pod vodstvom Martine Feri in Iztoka Cergola, mednarodno delavnico v obliki okrogle mize in debatno delavnico pod moderatorstvom p. Mirka Peliconca.

Osrednji dogodek septembrske »Drage mladih« je potekal v soboto, 3. septembra, z okroglo mizo na temo »Solidarnost v kontekstu sodobne ekonomije in psihologije«. Gostje panela so bili: ekonomska novinarka Vida Petrovčič, časnikarka na RTV Slovenija, nekdanji namestnik direktorja Siola, Miran Kramberger ter psiholog dela in predsednik fakultete za Mednarodne in diplomatske vede v Gorici Piergiorgio Gabassi. Približno 50 prisotnih je pozdravila moderatorka okrogle mize in dolgoletna predana soustvarjalka Drage mladih, Breda Susič.

Gospod Gabassi je predstavil spreminjajoče se trende v načinu razmišljanja in dojemanja razmerja med delovnim in prostim časom. Poudaril je vlogo sindikatov, ki so se začeli razvijati prav iz ideje solidarnosti in varstva pravic zaposlenih. Fordizem in Taylorizem v delovnem procesu vidita in iščeta predvsem možnosti dobička, vendar pa je potrebna solidarnostna komponenta, ki delovni kolektiv med seboj poveže in s tem omogoči tudi boljšo delovno vzdušje.

Gospod Miran Kramberger je opozoril na cikličnost pojavov napetosti ob »izpetosti« in menjava družbenega modela oz. sistema. V takem stanju se sedaj nahaja tudi večina Evrope in še išče ustrezní model, ki bi lahko nadomestil prejšnjega. Pojav globalizacije in združevanja držav na področju Evrope spremlja še prebujanje daljnega vzhoda, predvsem Kitajske, ki vstopa na mednarodne trge. Kritično se je opredelil do državnega obdavčevanja, ki je včasih prikazano kot solidarnost s strani tistih, ki prejemajo višje plače, vendar zaviralno vpliva na razvoj gospodarstva. Slovenija bi po njegovem mnenju morala delovati po načelu nove ekonomske politike.

Gospa Petrovčič je na kratko orisala pomen medijev pri spodbujanju solidarnosti in pri tem dodala, da znajo zahodni mediji veliko bolje prikazati osebno zgodbo in s tem pridobiti gledalce k solidarnosti. »Solidarnost je bistvena za preživetje Evrope – predvsem lokalna solidarnost, ne toliko globalna«, je še zaključila.

Vodja solidarnostnega programa »Živa voda«, Marjan Kokalj, je še na kratko predstavil cilje programa in povabil vse udeležence, da se udeležijo maratona za solidarnost z ljudmi. Lani se ga je udeležilo 200 oseb, letos pa pričakujejo, da bo ta številka še višja.

Festival 15. Drage mladih se je zaključil v večernih urah s kulturno-zabavnim večerom. Udeleženci gledališke delavnice so odigrali krajši satirični prizor, ki so ga pripravili s pomočjo režiserke Lučke Peterlin, udeleženci plesno-gibalne so predstavili svoje delo v skupini s krajšo plesno točko, sodelujoči v glasbeno-pevski delavnici pa so večer še dodatno popestrili s petjem naučenih pesmi.

---

16. DRAGA MLADIH

14.-16. julij 2006, Tinje na Koroškem

2. september 2006, Opčine pri Trstu

Od 14. do 16. julija je v Tinjah na Koroškem potekala že 16. Draga mladih, prireditev namenjena druženju, spoznavanju in povezovanju mladih rojakov iz sveta in domovine. Pod geslom »Vključi se! Ne sključi se!« so mladi razpravljali o vprašanju integracije tradicionalnih in novih manjšin tako v posameznih državah kot v okviru Evropske unije.

Katoliški dom prosvete Sodalitas je gostoljubno sprejel več kot 50 mladih iz Slovenije, Avstrije in Italije. Prvi dan so se zbrali na uvodni slovesnosti in prisluhnili slavnostnemu govorniku, pisatelju Borisu Pahorju. Sledilo je odprtje razstave umetnice Marte Jakopič Kunaver, ki je poklonila izkupiček od prodanih slik organizaciji Drage mladih. Petkov program je spremljala vokalna skupina Vox, ki je občinstvo navdušila z jazzovskimi aranžmaji pesmi v koroškem narečju. Dan so mladi zaključili ob prijateljskem druženju na gori sv. Heme pri Globasnici.

Sobota je potekala v znamenju debate in delavnic. Na okrogli mizi pod naslovom »Integracija – quo vadis?« Sodelovali so teolog Peter Kovačič Peršin psihologinja, prof. dr. Mirjam Nastran Ule, prof. dr. Emidij Susič iz Trsta.. V popoldanskem času je delo potekalo v različnih delavnicah: v novinarski, komunikološki, debatni, fotografski, kolesarski, bobnarski in pevski delavnici.

Za popestritev nedeljskega programa so poskrbeli tudi mladi rojaki iz Argentine, skupina maturantov, ki so s petjem sodelovali pri sv. maši. Delo se je nadaljevalo v dvorani doma, kjer je potekala druga okrogla miza »Integracija v multikulturni družbi«. Na njej sta sodelovala prof. dr. Miran Komac z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani in Marko Gabriel, referent pri Ligi za človekove pravice na Dunaju. Za zaključek letošnjega poletnega dela Drage mladih so se mladi podali še na pot po Gosposvetskem polju.

2. septembra se je iztekel tudi sklepni, jesenski del, letošnje Drage mladih. Festival se je odprl z že tradicionalnim dobrodelnim odbojgarskim turnirjem, zvečer pa so nastopile še mažoretke in plesna skupine Light. Preko tedna so potekale različne delavnice: gledališka, časnikarska, video, mednarodna, kolesarska in plesna delavnica. Ob tem so odprli tudi razstavo Marte Jakopič Kunaver, ki je prej bila razstavljena tudi v Ljubljani in kasneje tudi v Tinjah.

V Finžgarjevem domu se je v soboto ob 10. uri začela tretja in zadnja okrogla miza letošnje Drage mladih: »Integracija Slovenije v Evropi«. Omizje so sestavljali: nekdanji stalni predstavnik in veleposlanik pri OZN, dr. Danilo Turk, predsednik Sveta slovenskih organizacij (SSO) in član evropskega združenja EFA, dr. Drago Štoka ter dr. Zdravko Inzko, avstrijski veleposlanik v Sloveniji. V popoldanskih urah so potekale še zadnje delavnice, zvečer pa so se v Finžgarjevem domu ob sklepu 16. Drage mladih udeleženci predstavili svoje delo in zaključke.

---

17. DRAGA MLADIH

Ptuj, 6.-8. julij 2007, Opčine pri Trstu, 1. september

Draga mladih 2007, katere soorganizatorica je Slovenska konferenca SSK, je tradicionalni intelektualni forum, namenjen druženju, spoznavanju in povezovanju mladih rojakov iz sveta in domovine. Tokratna

tema je bila »Fast food duhovnost«. Mladi so obravnavali postmoderno duhovnost in nove oblike erovanja, ki so zaznamovale 21. stoletje.

Poletnega dela na Ptuju se je udeležilo približno 40 mladih iz Slovenije in zamejstva, jesenskega v Italiji pa 60.

Srečanje je slovesno odprla flavtistka Mojca Sok z glasbenim vložkom, sledil pa je govor slavnostnega gosta, prof. dr. Alojza Rebule. Odprtje je obogatil nastop plesne skupine MOSP iz Trsta. Po uradnem delu so si mladi ogledali Ptuj in večer zaključili z ogledom monokomedije »Evangelij po Čušinu«, ki je avtorski projekt igralca Gregorja Čušina. V soboto je bila na vrsti prva okrogla miza z naslovom »*Zakaj postmoderni človek še vedno išče Boga?*« Predavali so: antropologinja mag. Tina Ban, psihoterapevt Bogdan Žorž in teolog doc. dr. Bogdan Dolenc. Popoldne je potekalo v bolj sproščujočem, počitniškem duhu, saj so se mladi lahko preizkusili v različnih delavnicah: kulinarični, žonglerski, jahalni, video-novinarski, pevski, debatni, meditativnih plesih in s kanuji po Dravi.

O verovanju je tekla beseda tudi v programu drugega dne. Uvodne misli so prispevali: Nevzet Porić, tajnik islamske skupnosti v Sloveniji, Vladimira Mesarić, evangeličanska duhovnica in zaporniški katoliški duhovnik Robert Friškovec. Razpravo so sooblikovali predstavniki mladinskih muslimanskih, evangeličanskih in katoliških skupnosti. Govorili pa so o temi: »*Verujem v Boga, ker...*«. Predvsem pa so mladi udeleženci različnih verskih skupnosti poudarili pomen prostovoljstva in dobrih del.

Jesenski del je potekal v soboto, 1. septembra, na Opčinah pri Trstu, kjer so udeleženci sooblikovali zaključno okroglo mizo z naslovom: Duhovnost in iskanje »hitrega ozdravljenja«. Gostujoči predavatelji so bili: dr. Sanja Rozman, psihoterapevtka, dr. Jožef Marketz, teolog in dr. Lenart Škof, religiolog. Popoldne se je zaključilo v sproščeni razpravi in načrtih za naslednjo Drago mladih.

---

18. DRAGA MLADIH

Nova Gorica – Gorica, 3.-6. julij 2008, Opčine pri Trstu, 6. september

Prvi del je potekal v Gorici in Novi Gorici v času od 3. do 6. julija 2008.

Z naslovom »*Malo čez*« smo organizatorji želeli izpostaviti dejstvo, da živimo v družbi, ki ni seznanjena z medkulturnim dialogom. Težav s predsodki in stereotipi določenih kulturnih skupin in narodov ni lahko izkoreniniti, še težje spremeniti mišljenje.

Osrednja tema srečanja Draga mladih je bila namenjena vprašanju medkulturnega dialoga v »novi« Evropi in razmislekom o kulturni različnosti Slovencev živečih v matični domovini, zamejstvu in po svetu. Program v Novi Gorici, Gorici ter Števerjanu je potekal v obliki okroglih miz z uglednimi gosti in v ustvarjalnih ter pogovornih delavnicah. Na okroglih mizah Drage mladih so sodelovali strokovnjaki, ki se ukvarjajo s področjem medkulturnega dialoga: dr. Lucija Čok, dr. Ernest Ženko, dr. Jelka Pirkovič, Veronika Krainz, Luigia Negro.

Dogodka se je udeležilo preko 40 mladih iz Slovenije in zamejstva. Sklepni jesenski del je potekal v soboto, 6. septembra na Opčinah pri Trstu z okroglo mizo: »Vzpostavitev dialoga brez odpovedovanja svoji identiteti«, na kateri so predavali: Aleksander Studen-Kircher, dr. Edi Kovač in dr. Vesna Mikolič.

---

19. DRAGA MLADIH

Koper, 10-12. julij

Glavna tema letošnje Drage mladih je bila *Mladi v svetu znanosti*. Pod geslom »Pozor, visoka napetost!« smo tako skozi okrogli mizi in ustvarjalne delavnice, od 10 do 12. julija v Kopru, preizkušali kreativnost in inovativnost mladih. 19. Drago mladih smo pričeli s tiskovno konferenco na kateri smo predstavili program, ki se je strnil v drugem koncu tedna julija 2009. Po sprejemu udeležencev smo v popoldanskem času z barko obkrožili slovensko obalo in v sproščnem vzdušju piknika uspeli povezati mlade Slovence iz različnih koncev Slovenije, Italije in Avstrije. Petkov večer nam je popestril dr. Japec Jakopin, solastnik podjetja Seaway, ki je mladim na humoren način pojasnil njegovo pot do uspeha in bil deležen velikega navdušenja mladih.

Sobotni program smo v dopoldanskem času pričeli s prvo okroglo mizo »*Od inovativnosti do ustvarjalnosti*«, katere tvorci so bili: Tinkara Kovač (glasbenica), Gregor Čušin (igralec), Peter Florjančič (inovator) in Jure Leskovec (znanstvenik). Vsi so predstavili svoje izkušnje na področju kjer delujejo in dejali, da pot do uspeha ni lahka, saj vedno obstaja mnogo preprek, ki jih zmorejo le najmočnejši in najpogumnejši. Vsaka pot uspeha je trnova in ni dosegljiva brez truda, so se strinjali vsi sogovorniki. Predvsem pa so se strinjali, da je Slovenija premajhna in nadarjenim ne nudi vseh možnosti, da bi razvijali svoje talente. Po njihovih izkušnjah v mnogih primerih celo zavračajo nadarjenost, saj je s takimi otroci in mladostniki potrebnega več dela in vlaganja energije vanje. V ZDA na primer, pa je za to poskrbljeno drugače in se vse talente močno podpira in nagraduje.

Bolj sproščeno so mladi pričeli sobotno popoldne za različnimi delavnicami, ki so jih udeleženci izbrali po svojih željah. Udeležili so se lahko jadralske, kulinarčne, debatne, umetniške in igralske delavnice ter delavnice izdelovanja robotov. Zvečer smo si ogledali rezultate delavnic in ga sklenili z obiskom z obiskom Istrskega večera Etnoistra v Šmarjah pri Kopru.

Nedeljo smo sklenili z drugo okroglo mizo »*Inovativnost in ustvarjalnost mladih*«, na kateri so mladi nanizali svoja mnenja in sprejeli že drugo deklaracijo v zgodovini Drage mladih. Med poslušalci okrogle mize so bili tudi dr. Boris Pleskovič, predsednik Svetovnega slovenskega kongresa in Mario Maver, predstavnik Slovenske kulturno gospodarske zveze v Italiji.

Tudi letos smo uspešno izvedli tradicionalni forum mladih Slovencev, ki jim je skupni interes ohranjanje vsega slovenskega in imajo željo po druženju in spoznavanju navad in kulturnih razlik med mladimi Slovenci iz različnih območij Slovenije, Italije in Avstrije. Vsi skupaj smo sklenili, da se ponovno srečamo prihodnje leto.

---

20. DRAGA MLADIH

Maribor, 9-11. julij 2010

Dvajseto srečanje Draga mladih je letos potekalo od 9. do 11. julija 2010 v prostorih Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru. Vodilna tematika srečanja z naslovom »Živi in pusti sled...« je bila problematika revščine in socialne izključenosti. Organizator srečanja je bilo Akademsko katoliško združenje študentov in akademikov AMOS, soorganizatorji pa so bili Svetovni slovenski kongres, Središče Rotunda, Mladi v odkrivanju skupnih poti, Katoliška mladina, Rafaelova družba, Socialna akademija, Koroška dijaška zveza in Klub koroških študentk in študentov.

Drago mladih smo začeli v petek, 9. julija 2010, dopoldne z novinarsko konferenco. V popoldanskem času so že prišli prvi udeleženci, ki so se registrirali in nastanili v domu, zvečer pa smo lahko prisluhnili otvoritvi Drage in prvemu predavanju. Spregovoril nam je Zlatko Blažič, svetovalec v Društvu Srečanje, ki je prestal preizkušnjo uživanja trdih drog in zdravljenja odvisnosti v komuni.

V soboto, 10. julija 2010, dopoldne je potekala prva okrogla miza, na kateri so o vprašanih revščine in socialne izključenosti razpravljali ekonomist ddr. Matjaž Mulej, klinični psiholog Aco Prosnik, jezuit p. dr. Robin Schweiger in dr. Bogdan Polajner. Uvodna predavanja so bila zelo zanimiva in so se razvila v pestro diskusijo vseh navzočih. Po kosilu smo se udeleženci foruma odpravili v Lenart v Slovenskih goricah, kjer smo obiskali dom starejših občanov, ki in deluje pod okriljem Karitasa. Strokovna direktorica zavoda nam je predstavila način delovanja zavoda, udeleženci pa smo življenje v zavodu spoznali tudi neposredno, saj smo prebivalcem doma priredili sladoleadni piknik, z njimi zapeli, zaigrali in celo zaplesali. Starejši so doživeli lepo popoldne z mladino, mladi pa smo dobili dragocena spoznanja o tem, kakšne izzive prinaša življenje na stara leta.

Zvečer istega dne je potekala slavnostna obeležitev 20. obletnice Drage mladih. Dvajset let neprekinjenega delovanja takšnega mladinskega projekta v slovenskem kulturnem prostoru ni kar tako, zato so v Maribor prišli tudi nekateri od organizatorjev Drage mladih iz časov samega začetka leta 1990.

Nedeljo, 11. julija 2010, smo začeli s sveto mašo, ki jo je daroval direktor Zavoda AMS dr. Ivan Štuhec. Po sveti maši je potekala 2. okrogla miza, na kateri so sodelovali Kaja Pezdir in Tina Hojnik, prostovoljki projekta Inicijativa Angola, Jasmina Breznik, v.d. direktorice VDC POLŽ Maribor, ter Kristina Martelanc in Adam Selj, socialna delavca iz Trsta. Tudi ta okrogla miza je bila zelo zanimiva, poleg domačih je prikazala še mednarodne izkušnje pri delu z revnimi in izključenimi in se tako kot prva okrogla miza razvila v zelo plodovito diskusijo.

Jubilejno Drago mladih 2010 smo zaključili s skupnim kosilom in z mislijo, da se drugo leto znova snidemo; spoznavanje drug drugega, sodelovanje med mladimi Slovenci iz domovine in zamejstva, kritično obravnavanje aktualne problematike mladine ter kvalitetna zabava in preživljanje prostega časa – vse to so odlike Drage mladih, ki jo bodo ponesle tudi v naslednjih dvajset let.

---

21. DRAGA MLADIH

Ljubljana, prostori Socialne akademije, 8.-10. julij 2011

Draga mladih je letos prvič potekala v slovenski prestolnici, Ljubljani. Predavatelji in udeleženci so od 8.7.2011 do 10.7.2011 v prostorih Socialne akademije spregovorili in debatirali na temo »Čutim Slovenijo?«. V treh dneh smo se popeljali skozi zgodovino, sedanost in pokukali v prihodnost.

V petek, 8.7.2011 se je s tiskovno konferenco začel zaključek celoletnih priprav organizacijskega odbora, v katerem so bili predstavniki Socialne akademije kot glavnega organizatorja in predstavniki soorganizatorjev, Središče Rotunda, Svetovni slovenski kongres, Rafaelova družba, AMOS in MOSP. V tridnevno druženje smo zaplesali s skupino mladih plesalk iz Trsta. Častni gost 21. Drage mladih je bil eden najpomembnejših slovenskih pisateljev, ki vzbuja veliko zanimanja vseh starostnih skupin Boris Pahor. Pogovor z njim je vodila Mojca Perat, predstavnica Socialne akademije. V odgovorih na Mojčina vprašanja, Boris Pahor je z nami podelil svoje izkušnje, misli in modrosti. Polna dvorana udeležencev Drage mladih in zunanjih obiskovalcev je pozorno poslušala pogovor, eni prvič, večina že večkrat, ampak vsi znova z zanimanjem in s spoštovanjem. Po predavanju smo druženje nadaljevali s

spoznavnimi igrami, ki so se izkazale kot zelo dober način ustvarjanja domačega okolje in sproščene vzdušja.

Zanimiva sestava gostov sobotnje okrogle mize, dr. Igor Škamperle (sociolog), dr. Andrej Fink (politolog), dr. Igor Grdina (zgodovinar) in dr. Brane Senegačnik (pesnik) je bila izhodišče za pestro in globoko debato na temo slovenske identitete, čutenja Slovenije prej in sedaj, sprememb, katerih priče smo in druge aktualne teme. Pri iskanju odgovora na vprašanje »Čutim Slovenijo?« je bila zelo uspešna moderatorica okrogle mize Anja Hlača Ferjančič. Tem in vprašanja je bilo veliko, vendar premalo časa, da bi se poglobili v vse. Popoldanski del programa je bil bolj sproščujoč in aktiven, ker so potekale štiri delavnice: novinarska, umetniška, glasbena in športna. Namen novinarske delavnice je bil predstaviti »Backpack Journalism«, kjer so se udeleženci spoznali z osnovami novinarstva in hkrati naučili delati z multimedijско opremo. Udeleženci umetniške delavnice so se posvetili izdelavi animiranega filma, ampak ne navadnega, vendar s pomočjo figuric iz plastelina. Film je predstavil življenje koliščarjev in umetnost Jožeta Plečnika. Člani moškega okteta »Pushlushtae« so svoje znanje in skrivnosti petja razkrili udeležencem glasbene delavnice. Skupina športne delavnice se je odpravila s kanuji po Ljubljani. Po dveurnem veslanju in druženju v kanuju smo spoznali Ljubljano iz zornega kota Ljubljane, predvsem pa smo se naučili sodelovanju in pomembnosti timskega dela.

Ne nazadje smo spregovorili o Sloveniji jutri. Bila je to tudi zadnja okrogla miza 21. Drage mladih. Svoje izkušnje, mnenja ter stališča stroke so predstavili dr. Matej Avbelj kot pravnik, dr. Bernard Nežmah kot publicist in sociolog in mag. Klemen Žumer kot strokovnjak za mednarodne odnose. V svojih govorih so se spustili v teme o bremenu preteklosti, ki se ga Slovenija ne more znebiti, o Sloveniji kot pravni in socialni državi, ki jo kot tako določa 2. člen Ustave RS, o trenutnem stanju slovenskega duha in o prihodnosti Slovenije s poudarkom na mladini in njihovi vlogi. Po kratkih predstavitev mnenj in stališč je povezovalka okrogle mize Jelena Malnar povabila udeležence, da se vključijo v debato s svojimi vprašanji, komentarji in mnenji. Z zaključkom okrogle mize »Slovenija jutri« se je zaključila tudi 21. Draga mladih. Udeleženci so nadaljevali z neuradnim druženjem, sledila pa je tudi evalvacija projekta s strani udeležencev in organizacijskega odbora. Odziv sodelujočih bo vodilo za prihodnost projekta in prispevek k ohranitvi kvalitete in aktualnosti. Podane so tudi ideje o lokaciji naslednje Drage mladih in o možnostih sodelovanja z drugimi organizacijami in društvi.

Projekt je bil medijsko pokrit s strani slovenskih in tujih medijev, k promociji pa bodo bistveno prispevali tudi sami udeleženci, s tem ko bodo širili dober glas med svojimi prijatelji, društvi in organizacijami.

V kratkem in pestrem trodnevju je bilo obravnavano veliko tem, stališč, mnenj. Teme so bile splošne, ampak aktualne, čas pa omejen, zato se ni bilo možno poglobiti v posamezno temo v meri, v kateri so si mogoče nekateri želeli. Kot članica organizacijskega odbora in moderatorica ene izmed okroglih miz, upam, da smo zadovoljili vse apetite, da smo se dotaknili bistva, poslali sporočilo mladim in da se bodo ideje, misli in energija, ki smo jo ustvarili v prostorih Socialne akademije razpreli v zunanji svet ter bomo podrli teorije o nezainteresiranosti in pasivnosti mladih, začeli bolj intenzivno vključevanje mladih v družbeno-politična dogajanja in izkoristili svoje potenciale in mladostno energijo za prihodnost nas in Slovenije.

---

23. DRAGA MLADIH

Ljubljana, Opčine, 30. in 31. avgust 2013

Letošnje triindvajseto srečanje Drage mladih je potekalo 30. in 31. avgusta 2013. Namen srečanja z naslovom »Novi mediji in socialna omrežja – med pastmi in priložnostmi!« je bil pogled v zakulisje in delovanje novih medijev in socialnih omrežji. Organizatorji srečanja so bili zavod Socialna akademija iz

Ljubljane, primorski družbeni center Središče Rotunda in organizacija Mladi v odkrivanju skupnih poti (MOSP) iz Trsta, podpornika pa Svetovni slovenski kongres in Mladinsko informacijski center (MIC).

Dvodnevno druženje mladih Slovencev iz zamejstva, zdomstva in Slovenije je prvi dan potekalo v Ljubljani, drugi dan pa na Opčinah pri Trstu. V petek, 30. avgusta 2013, smo začeli v dopoldanskih urah z druženjem na kopališču Kodeljevo in nadaljevali s prvo okroglo mizo srečanja, ki je nosila naslov »Socialna omrežja in jaz?!«. Na okrogli mizi so razpravljali mag. Klemen Žumer, Aleš Čerin, dr. Žiga Turk in dr. Beno Arnejčič. Sodelujoči so predstavili svoj pogled na nove medije in socialna omrežja, na katerih omrežjih sodelujejo sami in zakaj. Beseda pa je nanese tudi na pasti in priložnosti, ki jih novi mediji ponujajo. Zanimiva predavanja so se razvila v pestro diskusijo vseh navzočih. Pred večernim piknikom in zaključnim plesom pa so na Socialni akademiji pripravili še predstavitev mednarodnega projekta E-nclusion, ki je namenjen mladinskim voditeljem in delavcem za lažjo uporabo spletnih socialnih omrežij in orodij web 2.0 pri mladinskem delu.

V soboto, 31. avgusta 2013, pa se je dogajanje preselilo na Opčine pri Trstu, kjer smo dan začeli z drugo okroglo mizo z naslovom »Novi mediji in socialna omrežja – med pastmi in priložnostmi«. Okrogla miza je bila sestavljena iz treh sklopov na katerih so se predstavili mag. Bojan Amon, Darko Bradassi iz internetnega časopisa Slomedia.it ter dva mlada podjetnika Uroš Grilac in Sara Terpin. Tradicionalno druženje, ki prinese nova znanja, sodelovanja in pristna prijateljstva, ki ostanejo preko zemljepisnih in miselnih meja, smo zaključili s strokovno ekskurzijo po Trstu in z obljubami da se naslednje leto ponovno srečamo.